

32002L0065

L 271/16

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

9.10.2002

**ID-DIRETTIVA 2002/65/KE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL
tat-23 ta' Settembru 2002**

**li tikkonċerna t-tqeghid fis-suq b'distanza ta' servizzi finanzjarji ta' konsumaturi u li temenda d-Direttiva
tal-Kunsill 90/619/KEE u d-Direttivi 98/7/KE u 98/27/KE**

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L- UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 47(2), l-Artikolu 55 u l-Artikolu 95 tagħha,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali ⁽²⁾,

Filwaqt li jaġixxu skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽³⁾,

Billi:

- (1) Huwa mportanti, fil-kuntest li jintlaħħqu l-miri tas-suq singolu, li jiġu adottati miżuri maħsuba biex jikkonsolidaw progressivament dan is-suq u daww il-miżuri għandhom jikkontribwxxu biex jintlaħaq livell għoli ta' protezzjoni tal-konsumatur, skond l-Artikoli 95 u 153 tat-Trattat.
- (2) Kemm għal konsumaturi u fornituri ta' servizzi finanzjarji, it-tqeghid fis-suq b'distanza ta' servizzi finanzjarji jikkostitwixxu wiehed mir-riżultati tangibbli ewlenija għall-kompletazzjoni tas-suq intern.
- (3) Fil-kwadru tas-suq intern, huwa fl-interess ta' konsumaturi li jkollhom aċċess mingħajr diskriminazzjoni għall-firxa l-iktar wiesgħa possibbli ta' servizzi finanzjarji disponibbli fil-Komunità sabiex jistgħu jagħzlu daww li huma l-aħjar adattati għall-bżonijiet tagħhom Sabiex tiġi s-salvagwardata l-libertà ta' l-għażla, li hija dritt essenzjali tal-konsumatur, grad għoli ta' protezzjoni tal-konsumatur huwa meħtieġ sabiex tiġi mtejjba l-kunfidenza tal-konsumatur f'bejgħ b'distanza.
- (4) Huwa essenzjali għall-operazzjoni mingħajr tfixkil tas-suq intern għal konsumaturi li jkunu possibbli negozjati u l-konklużjoni ta' kuntratti ma' fornitur stabbilit fi Stati Membri oħrajn, minkejja jekk il-fornitur huwa wkoll stabbilit fl-Istat Membru li fih jirrisjedi l-konsumatur.

- (5) Minhabba n-natura intangibbli tagħhom, servizzi finanzjarji huma partikolarment adattati għal bejgħ b'distanza u l-istabbiliment ta' qafas legali li jirregola t-tqeghid fis-suq b'distanza ta' servizzi finanzjarji għandu jzid il-kunfidenza tal-konsumatur fl-użu ta' tekniki godda għal tqeghid fis-suq b'distanza ta' servizzi finanzjarji, bħall-kummerċ fl-elettronika..
- (6) Din id-Direttiva għandha tiġi applikata fuq konformità mat-Trattat u mal-liġi sekondarja inkluża d-Direttiva 2000/31/KE ⁽⁴⁾ dwar il-kummerċ elettroniku, u dan ta' l-aħhar ikun biss applikabbli għall-operazzjonijiet li tkopri.
- (7) Din id-Direttiva timmira biex tissodisfa l-miri pprezentati mingħajr preġudizzju għal-liġi Komunitarja jew nazzjonali li tirregola l-libertà li jiġu provduti servizzi jew, meta applikabbli, li tospita l-kontroll ta' Stat Membru u/jew sistemi ta' awtorizzazzjoni jew sorveljanza fl-Istati membri meta dan huwa kompatibbli mal-legislazzjoni Komunitarja.
- (8) Barra minn hekk, din id-Direttiva, u b'mod partikolari d-disposizzjonijiet tagħha li jirrelataw għal informazzjoni dwar kull klawżola kuntrattwali fuq liġi applikabbli għall-kuntratt u/jew fuq il-qorti kompetenti ma jeffettwawx l-applikabilità għat-tqeghid fis-suq b'distanza ta' servizzi finanzjarji tal-konsumatur tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 44/2001 tat-22 ta' Diċembru 2000 dwar il-ġurisdizzjoni u r-rikonossiment u l-applikabilità ta' sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali ⁽⁵⁾ jew tal-Konvenzjoni ta' Ruma 1980 dwar il-liġi applikabbli għal obbligi kuntrattwali.
- (9) Is-sodisfazzjon ta' l-obbligi tal-Pjan ta' Azzjoni ta' Servizzi finanzjarji jeħtieġ livell oghla ta' protezzjoni tal-konsumatur f'ċerti żoni. Dan jimplika konverġenza akbar, b'mod partikolari, ffondi kollettivi ta' investment mhux armonizzati, regoli ta' kondotta applikabbli għal servizzi ta' investment u krediti tal-konsumatur. Fl-istennija li tintlaħaq il-konverġenza msemmija fuq, għandu jinżamm livell għoli ta' protezzjoni tal-konsumatur.
- (10) Id-Direttiva 97/7/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-20 ta' Mejju 1997 dwar il-protezzjoni ta' konsumaturi fir-rigward ta' kuntratti b'distanza ⁽⁶⁾, tistabbilixxi r-regoli ewlenija applikabbli għal kuntratti b'distanza għal merkanzija u servizzi konklużi bejn fornitur u konsumatur. Madankollu, dik id-Direttiva ma tkoprix servizzi finanzjarji.

⁽¹⁾ ĠU C 385, tal-11.12.1998, p. 10 u

ĠU C 177 E, tas-27.6.2000, p. 21.

⁽²⁾ ĠU C 169, tas-16.6.1999, p. 43.

⁽³⁾ L-Opinjoni tal-Parlament Ewropew tal-5 ta' Mejju 1999 (ĠU C 279, ta' l-1.10.1999, p. 207), il-Posizzjoni Komuni tal-Kunsill tad-19 ta' Diċembru 2001 (ĠU C 58 E tal-5.3.2002, p. 32) u d-Deċizzjoni tal-Parlament Ewropew ta' l-14 ta' Mejju 2002 (għadha mhux ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali)

⁽⁴⁾ ĠU L 178, tas-17.7.2000, p. 1.

⁽⁵⁾ ĠU L 12, tas-16.1.2001, p. 1.

⁽⁶⁾ ĠU L 144, ta' l-04.06.1997, p. 19.

- (11) Fil-kuntest ta' l-analiżi kondotta mill-Kummissjoni bl-iskop li jiġi aċċertat il-bżonn għal miżuri speċifiċi fil-qasam ta' servizzi finanzjarji, il-Kummissjoni stiednet il-partijiet kollha interessati sabiex jittrasmettu l-kummenti tagħhom, l-iktar in konnessjoni mal-preparazzjoni tal-Karta Hadra tagħha intitolata "Servizzi Finanzjarji – Kif jintlaħqu l-Pretensjonijiet tal-Konsumaturi". Il-konsultazzjonijiet f'dan il-kuntest urew li hemm il-bżonn li tiġi msahha l-protezzjoni tal-konsumatur f'dan il-qasam. Il-Kummissjoni għalhekk iddecidiet li tippreżenta proposta speċifika li tikkonċerna t-tqeghid fis-suq b'distanza ta' servizzi finanzjarji.
- (12) L-adozzjoni mill-Istati Membri ta' regoli ta' protezzjoni tal-konsumatur li jikkonfliggu jew differenti li jirregolaw it-tqeghid fis-suq b'distanza ta' servizzi finanzjarji tal-konsumatur tista' timpedixxi l-funzjonament tas-suq intern u l-kompetizzjoni bejn ditti fis-suq. Huwa għalhekk neċessarju li jiġu applikati regoli komuni flivell Komunitarju f'dan il-qasam, konsistenti ma ebda tnaqqis fil-protezzjoni globali tal-konsumatur fl-Istati Membri.
- (13) Livell għoli ta' protezzjoni tal-konsumatur għandu jiġi garantit b'din id-Direttiva, bl-iskop li jiġi assigurat il-moviment hieles ta' servizzi finanzjarji. L-Istati Membri m' għandhomx ikunu jistgħu jadottaw disposizzjonijiet barra minn dawk stabbiliti f'din id-Direttiva fl-oqsma li tarmonizza, sakemm mhux speċifikament indikat mod ieħor fiha.
- (14) Din id-Direttiva tkopri s-servizzi finanzjarji kollha li x' aktarx jiġu provduti b'distanza. Madankollu, ċerti servizzi finanzjarji huma rregolati b'disposizzjonijiet speċifiċi ta' leġislazzjoni Komunitarja li jibqgħu japplikaw għal dawk is-servizzi finanzjarji. Madankollu, għandhom jiġu stabbiliti prinċipji li jirregolaw it-tqeghid fis-suq b'distanza ta' dawn is-servizzi.
- (15) Kuntratti negozjati b'distanza jinvolvu l-użu ta' mezzi ta' komunikazzjoni b'distanza li jintużaw bħala parti minn skema ta' distanza ta' bejgħ jew provvista ta' servizzi li ma tinvolvi l-preżenza simultaneja tal-fornitur u l-konsumatur. L-iżvilupp kostanti ta' dawk il-mezzi ta' komunikazzjoni jehtieġ li jiġu definiti prinċipji li huma validi anke għal dawk il-mezzi li għadhom mhumieq f'użu generali. Għalhekk, kuntratti b'distanza huma dawk li l-offerta, n-negozjati u l-konkluzjoni tagħhom jitwettqu b'distanza.
- (16) Kuntratt singolu li jinvolvi operazzjonijiet suċċessivi jew operazzjonijiet separati ta' l-istess natura mwettqa tul iż-żmien jista' jkun suġġett għal trattament legali differenti fl-Istati Membri differenti, imma huwa importanti li din id-Direttiva tiġi applikata bl-istess mod fl-Istati Membri kollha. Għal dak l-iskop, huwa approprijat li din id-Direttiva għandha tiġi kunsidrata li tapplika għall-ewwel minn serje ta' operazzjonijiet suċċessivi jew operazzjonijiet separati ta' l-istess natura mwettqa tul iż-żmien li jistgħu jiġu kunsidrati bħala li jiffurmaw entità shiħa, irrispettivament minn jekk dik l-operazzjoni jew serje ta' operazzjonijiet hija s-suġġett ta' kuntratt singolu jew diversi kuntratti suċċessivi.
- (17) "Ftehim inizjali ta' servizz" jista' jiġi kunsidrat bħala per eżempju l-ftuh ta' kont tal-bank, l-akkwist ta' karta ta' kreditu, il-konkluzjoni ta' kuntratt ta' amministrazzjoni ta' *portfolio*, u "operazzjonijiet" jistgħu jiġu kunsidrati bħala per eżempju id-depożitu jew l-irtirar ta' fondi lejn jew mill-kont tal-bank, hlas b'karta ta' kreditu, operazzjonijiet magħmula fil-kwadru ta' kuntratt ta' amministrazzjoni ta' *portfolio*. Iż-żieda ta' elementi godda għal ftehim inizjali ta' servizz, bħall-possibiltà li jintuża strument elettroniku ta' hlas flimkien mal-kont tal-bank proprju eżistenti, ma jikkostitwix "operazzjoni" imma kuntratt addizzjonali li tapplika għalih din id-Direttiva. Is-sottoskrizzjoni għal unitajiet godda ta' l-istess fond ta' investment kollettiv huwa kunsidrat bħala wiehed mill-"operazzjonijiet suċċessivi ta' l-istess natura".
- (18) Billi tiġi koperta skema ta' provvista ta' servizzi organizzata mill-provveditur tas-servizzi finanzjarji, din id-Direttiva timmira biex teskludi mill-qasam ta' applikazzjoni tagħha servizzi provduti fuq bażi strettament okkażjonali u barra struttura kummerċjali dedikata għall-konkluzjoni ta' kuntratti b'distanza.
- (19) Il-fornitur huwa l-persuna li tipprovi servizzi b'distanza. Din id-Direttiva għandha madankollu tapplika meta wiehed mill-istadji tat-tqeghid fis-suq jinvolvi intermedjarju. B'qies għan-natura u l-grad ta' dak l-involvement, id-disposizzjonijiet pertinenti ta' din id-Direttiva għandhom japplikaw għal dan l-intermedjarju, irrispettivament mill-istatut legali tiegħu jew tagħha.
- (20) Medji li jservu jinkludu b'mod partikolari *floppy discs*, *CD-ROMS*, *DVDS* u *l-hard drive* tal-komputer tal-konsumatur li fuqu tinhażen il-posta elektronika, imma ma jinkludux *websites* fuq l-*Internet* sakemm ma jissodisfawx il-kriterji li jinsabu fid-definizzjoni ta' medja li sservi.
- (21) L-użu ta' mezz ta' komunikazzjonijiet b'distanza m' għandux iwassal għal restrizzjoni mhux garantita fuq l-informazzjoni provduta lill-klijent. Fl-interessi ta' trasparenza din id-Direttiva tistabbilixxi l-htigiet mehtieġa sabiex jiġi assigurat li jiġi provdut livell approprijat ta' informazzjoni lill-konsumatur kem qabel u wara l-konkluzjoni ta' kuntratt. Il-konsumatur għandu jirċievi, qabel il-konkluzjoni tal-kuntratt, l-informazzjoni minn qabel mehtieġa sabiex ikunu jista jivvaluta sewwa s-servizz finanzjarju offert lilu u għalhekk jagħmel għażla infurmata tajjeb. Il-fornitur għandu jispeċifika għal kemm tapplika l-offerta tiegħu preżenti.
- (22) Partiti ta' informazzjoni elenkati f'din id-Direttiva jkopru informazzjoni ta' natura generali applikabbli għal kull tip ta' servizz finanzjarju. Htiegiet oħrajn ta' informazzjoni li jikkonċernaw servizz finanzjarju partikolari, bħall-kopertura ta' politika ta' assigurazzjoni, mhumieq biss speċifikati f'din id-Direttiva. Din it-tip ta' informazzjoni għandha tiġi provduta skond, meta applikabbli, leġislazzjoni Komunitarja jew leġislazzjoni nazzjonali rilevanti in konformità mal-liġi Komunitarja.

- (23) Bl-iskop ta' protezzjoni ottima tal-konsumatur, huwa importanti li l-konsumatur huwa infurmat b'mod adegwat bid-disposizzjonijiet ta' din id-Direttiva u b'kull kodiċi ta' kondotta eżistenti f'dan il-qasam u li hu għandu dritt li jirtira.
- (24) Meta d-dritt ta' rtirar ma japplikax minhabba li l-konsumatur ikun talab espressament it-twertieq ta' kuntratt, il-fornitur għandu jinforma lill-konsumatur b'dan il-fatt.
- (25) Il-Konsumaturi għandhom jiġu protetti kontra servizzi mhux mitluba. Konsumaturi għandhom ikunu eżentati minn kull obbligu fil-każ ta' servizzi mhux mitluba, u l-assenza ta' risposta ma tinftehemx bhala li tfisser kunsens minn naħa tagħhom. Madankollu, din ir-regola għandha tkun mingħajr preġudizzju għat-tiġdid ta' kuntratti konklużi b'mod validu bejn il-partijiet kull meta l-liġi ta' l-Istati Membri tippermetti dan it-tiġdid ta' kuntratti.
- (26) L-Istati Membri għandhom jieħdu miżuri approprijati biex jiproteġu effettivament lil konsumaturi li ma jixtiequx jiġu kuntattati permezz ta' ċerti mezzi ta' komunikazzjoni jew f'ċerti hinijiet. Din id-Direttiva għandha tkun mingħajr preġudizzju għas-salvagwardji partikolari disponibbli lil konsumaturi taħt leġislazzjoni Komunitarja li tikkonċerna l-protezzjoni ta' *data* personali u privatezza.
- (27) Bl-iskop tal-protezzjoni ta' konsumaturi, hemm il-bżonn għal proċeduri adattati u effettivi għal ilmenti u rimedji fl-Istati Membri bl-iskop li jiġu riżoluti tilwimiet potenzjali bejn fornituri u konsumaturi, billi jintużaw, meta approprijat, proċeduri eżistenti.
- (28) L-Istati Membri għandhom jinkoraġġixxu korpi pubbliċi jew privati stabbiliti bl-iskop li jiġu riżoluti tilwimiet barra l-qorti sabiex ikun hemm koperazzjoni fir-riżoluzzjoni ta' tilwimiet tul il-fruntieri. Din il-koperazzjoni għandha tinvolvi b'mod partikolari li konsumaturi jithallew jissottomettu lil korpi extraġudizzjarji fl-Istat Membru tar-residenza tagħhom ilmenti li jikkonċernaw fornituri stabbiliti fi Stati Membri oħrajn. L-istabbiliment ta' kwistjonijiet FIN-NET zied assistenza lil konsumaturi meta jużaw servizzi tul il-fruntieri.
- (29) Din id-Direttiva hija mingħajr preġudizzju għal estenzjoni mill-Istati Membri, skond il-liġi Komunitarja, ta' protezzjoni prevista b'din id-Direttiva għal organizzazzjonijiet mhux ta' profit u persuni li jagħmlu użu minn servizzi finanzjarji sabiex isisru *entrepreneurs*.
- (30) Din id-Direttiva għandha wkoll tkopri każijiet fejn il-leġislazzjoni nazzjonali tinkludi l-kunċett ta' konsumatur li jagħmel dikjarazzjoni kontrattwali li torbot.
- (31) Id-disposizzjonijiet f'din id-Direttiva dwar l-għażla tal-lingwa tal-fornitur għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet ta' leġislazzjoni nazzjonali, adottati in konformità mal-liġi Komunitarja li tirregola l-għażla ta' lingwa.
- (32) Il-Komunità u l-Istati Membri dahlu f'impenni fil-kuntest tal-Ftehim Ġenerali dwar in-Negozju f'Servizzi (GATS) li jikkonċernaw il-possibiltà għal konsumaturi li jixtru servizzi bankarji u ta' investment barra. Il-GATS jintitola lil Stati Membri biex jadottaw miżuri għal raġunijiet prudenti, inklużi miżuri għall-protezzjoni ta' investituri, depositaturi, titolari tal-poloż u persuni li likhom hu dovut servizz finanzjarju mill-fornitur tas-servizz finanzjarju. Dawn il-miżuri m għandhomx jimponu restrizzjonijiet li jmorru lil hinn minn dak li hu meħtieġ sabiex tiġi assigurata protezzjoni tal-konsumaturi.
- (33) Bl-iskop ta' l-adozzjoni ta' din id-Direttiva, il-qasam ta' applikazzjoni tad-Direttiva 97/7/KE u d-Direttiva 98/27/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Mejju 1998 dwar talbiet għall-protezzjoni ta' l-interessi tal-konsumaturi ⁽¹⁾ u l-iskop tal-perjodu ta' kancellament fid-Direttiva tal-Kunsill 90/619/KEE tat-8 ta' Novembru 1990 dwar il-kordinazzjoni ta' liġijiet, regolamenti u disposizzjonijiet amministrattivi li jirrelataw għal assigurazzjoni diretta tal-hajja, li jistabbilixxu disposizzjonijiet għall-facilitazzjoni ta' l-eżerċizzju effettiv tal-libertà li jiġu provduti servizzi ⁽²⁾ għandhom jiġu adattati.
- (34) Ladarba l-miri ta' din id-Direttiva, l-iktar l-istabbiliment ta' regoli komuni dwar it-tqeghid fis-suq b'distanza ta' servizzi finanzjarji tal-konsumaturi ma jistgħux jintlahqu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri u jistgħu għalhekk jintlahqu ahjar fuq livell Komunitarju, il-Komunità tista' tadotta miżuri, skond il-prinċipji ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

L-għan u l-qasam ta' l-applikazzjoni

1. L-għan ta' din id-Direttiva hija li jiġu approssimati l-liġijiet, ir-regolamenti u d-disposizzjonijiet amministrattivi ta' l-Istati Membri li jikkonċernaw it-tqeghid fis-suq b'distanza ta' servizzi finanzjarji tal-konsumatur.

2. Fil-każ ta' kuntratti għal servizzi finanzjarji li jinkludu ftehim inizjali ta' servizz segwit b'operazzjonijiet suċċessivi jew serje ta' operazzjonijiet separati ta' l-istess natura mwettqa tul iż-żmien, id-disposizzjonijiet ta' din id-Direttiva għandhom japplikaw biss għall-ftehim inizjali.

⁽¹⁾ ĠU L 166, tal-11.6.1998, p. 51. Id-Direttiva kif l-aħhar emendata bid-Direttiva 2000/31/KE (GU L 178, tas-17.7.2001, p. 1)

⁽²⁾ ĠU L 330, tad-29.11.1990, p. 50. Id-Direttiva kif l-aħhar emendata bid-Direttiva 92/96/KEE (GU L 360, tad-9.12.1992, p. 1).

Fil-każ li ma jkun hemm ebda ftehim inizjali ta' servizz imma l-operazzjonijiet suċċessivi jew l-operazzjonijiet separati ta' l-istess natura mwettqa tul iż-żmien jitwettqu bejn l-istess partijiet kontraenti. Meta, madankollu, ebda operazzjoni ta' l-istess natura ma titwettaq għal iktar minn sena, l-operazzjoni li jmiss titqies li tkun l-ewwel f'serje ġdida ta' operazzjonijiet u, għalhekk, għandhom japplikaw l-Artikoli 3 u 4.

Artikolu 2

Id-Definizzjonijiet

Għall-għanijiet ta' din id-Direttiva:

- (a) "kuntratt b'distanza" jfisser kull kuntratt li jikkonċerna servizzi finanzjarji konklużi bejn il-fornitur u konsumatur taht skema organizzata ta' distanza ta' bejgħ jew provvista ta' servizzi mill-fornitur, li, għall-iskop ta' dak il-kuntratt, jagħmel użu esklużiv ta' mezz wiehed jew iktar ta' komunikazzjoni ta' distanza sa u inkluż iż-żmien li fih huwa konkluż il-kuntratt.
- (b) "servizz finanzjarju" jfisser kull servizz ta' natura bankarja, ta' kreditu, ta' assigurazzjoni, ta' pensjoni personali, ta' investment jew ta' hlas;
- (c) "fornitur" ifisser kull persuna fiżika jew ġuridika, pubblika jew privata, li waqt li taġixxi fil-kapaċità kummerċjali jew professjonali tagħha, hija l-provveditriċi kontrattwali ta' servizzi soġġetta għal kuntratti b'distanza;
- (d) "konsumatur" ifisser kull persuna fiżika li, f'kuntratti b'distanza koperti b'din id-Direttiva, taġixxi għal skopijiet li huma barra n-negozju, l-kummerċ jew il-professjoni tagħha;
- (e) "mezz ta' komunikazzjoni b'distanza" tirreferi għal kwalunkwe mezz li, mingħajr il-preżenza fiżika simultaneja tal-fornitur u l-konsumatur, jista' jintuża għat-tqeghid fis-suq b'distanza ta' servizz bejn dawk il-partijiet;
- (f) "medja li sservi" tfisser kull strument li tippermetti lill-konsumatur jaħžen informazzjoni personalment indirizzata lilu b'mod aċċessibbli għal referenza futura għal perjodu ta' żmien adegwat għall-iskopijiet ta' l-informazzjoni u li tippermetti r-riproduzzjoni mhux mibdula ta' l-informazzjoni mahżuna;
- (g) "operatur jew fornitur ta' mezz ta' komunikazzjoni b'distanza" jfisser kull persuna pubblika jew privata, fiżika jew ġuridika li n-negozju, l-kummerċ jew il-professjoni tagħha jinvolvu li mezz wiehed jew iktar ta' komunikazzjoni jkun disponibbli għall-fornituri.

Artikolu 3

Informazzjoni lill-konsumatur qabel il-konklużjoni ta' kuntratt b'distanza

1. Fi żmien tajjeb qabel ma l-konsumatur jintrabat b'xi kuntratt ta' distanza jew offerta, għandu jiġi provdut bl-informazzjoni li ġejja li tikkonċerna:

(1) l-fornitur

- (a) l-identità u l-kummerċ ewlieni tal-fornitur, l-indirizz ġeografiku li fih hu stabbilit il-fornitur u kull indirizz ġeografiku ieħor għar-relazzjonijiet tal-konsumatur mal-fornitur;
- (b) l-identità tar-rappreżentant tal-fornitur stabbilit fl-Istat Membru ta' residenza tal-konsumatur u l-indirizz ġeografiku rilevanti għar-relazzjonijiet tal-klijent mar-rappreżentant, jekk dan ir-rappreżentant jeżisti;
- (c) meta t-trattamenti tal-konsumatur huma ma kwalunkwe professjonaista li mhuwiex il-fornitur, l-identità ta' dan il-professjonista, il-kapaċità li fiha qed jaġixxi vis-à-vis il-konsumatur, u l-indirizz ġeografiku rilevanti għar-relazzjonijiet tal-klijent ma' din il-professjonista;
- (d) meta l-fornitur huwa rreġistrat f'negozju jew reġistru pubbliku simili, ir-reġistru tan-negozju li fih huwa iskritt il-fornitur u n-numru ta' reġistrazzjoni tiegħu jew mezz ekwivalenti ta' identifikazzjoni f'dak ir-reġistru;
- (e) meta l-attività tal-fornitur hija soġġetta għal skema ta' awtorizzazzjoni, id-dettalji ta' l-awtorità ta' sorveljanza rilevanti;

(2) is-servizz finanzjarju

- (a) deskrizzjoni tal-karatteristiċi ewlenin tasservizz finanzjarju;
- (b) il-prezz totali li għandu jithallas mill-konsumatur lill-fornitur għas-servizz finanzjarju, inklużi l-hlasijiet, il-piżijiet u l-ispejjeż kollha relatati, u t-taxxi kollha mħallsa permezz tal-fornitur jew, meta ma jistax jiġi indikat prezz eżatt, il-bażi għall-kalkolu tal-prezz li jippermetti lil-konsumatur jivverifikah;
- (c) meta rilevanti notifika li tindika li s-servizz finanzjarju huwa relatat għal strumenti li jinvolvu riskji speċjali relatati għall-fatturi speċifiċi tagħhom jew l-operazzjonijiet li għandhom jiġu eżegwiti jew li l-prezz tagħhom jiddependi fuq movimenti fis-swieq finanzjarji barra l-kontroll tal-fornitur u li twettieq storiku mhuwiex indikat għal twettieq futur;
- (d) notifika tal-possibiltà li jistgħu jeżistu taxxi u/jew spejjeż oħra li mhumiex imħallsa permezz tal-fornitur jew imposti minnu;
- (e) kull limitazzjoni tal-perjodu li għalih hija valida l-informazzjoni provduta;
- (f) l-arranġamenti għal hlas u għal twettieq;
- (g) kull spiza speċifika addizzjonali għall-konsumatur biex juża l-mezz ta' komunikazzjoni b'distanza, jekk ukoll din l-ispiża addizzjonali;

(3) il-kuntratt b'distanza

- (a) l-eżistenza jew l-assenza ta' dritt ta' rtirar skond l-Artikolu 6 u, meta jeżisti d-dritt ta' rtirar, id-dewmien tiegħu u l-kondizzjonijiet biex jiġi eżerċitat, inkluża informazzjoni dwar l-ammont li l-konsumatur jista' jkun meħtieġ li jhallas abbażi ta' l-Artikolu 7(1), kif ukoll il-konsegwenzi tan-nuqqas ta' eżerċizzju ta' dak id-dritt;

- (b) id-dewmien minimu tal-kuntratt ta' distanza fil-każ ta' servizzi finanzjarji li għandhom jitwettqu permanentement jew ripetutament;
- (c) informazzjoni dwar kull dritt li l-partijiet jista' jkollhom jiterminaw il-kuntratt kmieni jew unilateralment permezz tal-kondizzjonijiet tal-kuntratt ta' distanza, inklużi xi penalitajiet imposti mill-kuntratt f'dawn il-każijiet;
- (d) istruzzjonijiet prattiċi għall-eżerċizzju tad-dritt ta' irtirar li jindikaw, *inter alia*, l-indirizz li lillu għandha tintbagħat in-notifika ta' l-irtirar.
- (e) l-Istat jew Stati Membri li l-liġijiet tagħhom jittiehdu mill-fornitur bħala bażi għall-istabbiliment ta' relazzjonijiet mal-konsumatur qabel il-konklużjoni tal-kuntratt b'distanza;
- (f) kull klawżola kuntrattwali dwar liġi applikabbli għall-kuntratt ta' distanza u/jew qorti kompetenti;
- (g) f'liema lingwa, jew lingwi, it-termini u l-kondizzjonijiet kuntrattwali, u l-informazzjoni ta' qabel imsemmija f'dan l-Artikolu huma forniti, u barra minn hekk f'liema lingwa, jew lingwi, il-fornitur, bil-ftehim tal-konsumatur, jiehu fuqu li jikkomunika tul id-durata tal-kuntratt b'distanza;

(4) rimedji

- (a) jekk hemm jew m'hemmx mekkaniżmu ta' ilment barra l-qorti u rimedju għall-konsumatur li huwa parti għall-kuntratt b'distanza u, jekk ikun il-każ, il-metodi biex wiehed ikollu aċċess għalih;
- (b) l-eżistenza ta' fondi ta' garanzija jew arrangamenti oħra ta' kumpens, mhux koperti bid-Direttiva 94/19/KE tal-Parlament ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 1994 dwar l-iskemi ta' garanzija ta' depożitu⁽¹⁾ u d-Direttiva 97/9/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-3 ta' Marzu 1997 dwar skemi ta' kumpens ta' investitur⁽²⁾.

2. L-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1, li l-iskop kummerċjali tagħha għandu jkun ċar, għandha tiġi provduta b'mod ċar u li jinftiehem fi kwalunkwe mod approprijat għall-mezz ta' komunikazzjoni b'distanza użat, b'qies dovut, b'mod partikolari, għall-prinċipji ta' fidi tajba f'operazzjonijiet kummerċjali, u l-prinċipji li jirregolaw il-protezzjoni ta' dawk li ma jistgħux, skond il-leġislażzjoni ta' l-Istati Membri, jagħtu l-kunsens tagħhom, bħal minuri.

3. Fil-każ ta' komunikazzjonijiet ta' telefonija bil-vuċi:

- (a) l-identità tal-fornitur u l-iskop kummerċjali tas-sejha mibdija mill-fornitur għandhom ikunu magħmula esplicitament ċari fil-bidu ta' kwalunkwe konverżazzjoni mal-konsumatur;
- (b) soġġett għall kunsens esplicitu tal-konsumatur biss l-informazzjoni li ġejja għandha tingħata:
  - l-identità tal-persuna f'kuntatt mal-konsumatur u r-rabta tagħha mal-fornitur,
  - deskrizzjoni tal-karatteristiċi ewlenija tas-servizz finanzjarju,

- il-prezz totali li għandu jithallas mill-konsumatur lill-fornitur għas-servizz finanzjarju inklużi t-taxxi kollha mħallsa permezz tal-fornitur jew, meta ma jistax jiġi indikat il-prezz eżatt, il-baži għall-kalkolu tal-prezz li jippermetti lill-konsumatur jivverifikah,
- notifika tal-possibiltà li jistgħu jeżistu taxxi u/jew spejjeż oħra li mhumiex imħallsa permezz tal-fornitur jew impostiminnu,
- l-eżistenza jew l-assenza ta' dritt ta' rtirar skond l-Artikolu 6 u, meta jeżisti d-dritt ta' rtirar, id-dewmien tiegħu u l-kondizzjonijiet biex jiġi eżerċitat, inkluża informazzjoni dwar l-ammont li l-konsumatur jista' jkun mehtieg ihallas abbażi ta' l-Artikolu 7(1).

Il-fornitur għandu jinforma lill-konsumatur li informazzjoni oħra hija disponibbli fuq talba u ta' liema natura hi din l-informazzjoni. Fi kwalunkwe każ il-fornitur għandu jipprovdi l-informazzjoni kompleta meta jissodisfa l-obbligi tiegħu taht l-Artikolu 5.

4. Informazzjoni dwar obbligi kuntrattwali, li għandha tiġi kkomunikata lill-konsumatur tul il-fażi prekontrattwali, għandha tkun in konformità ma' l-obbligi kuntrattwali li kienu jirriżultaw mil-liġi presunta li tkun applikabbli għall kuntratt b'distanza jekk ta' l-aħħar kienu konklużi.

Artikolu 4

Htiġiet addizzjonali ta' informazzjoni

1. Meta hemm disposizzjonijiet fil-leġislażzjoni Komunitarja li jirregolaw servizzi finanzjarji li jikkontjneu htiġiet ta' informazzjoni minn qabel addizzjonali għal dawk elenkati fl-Artikolu 3(1), dawn il-htiġiet għandhom jibqgħu japplikaw.

2. Fl-istennija ta' iktar armonizzazzjoni, Stati Membri jistgħu jżommu jew jintroduċu disposizzjonijiet iktar stringenti dwar htiġiet addizzjonali ta' informazzjoni meta d-disposizzjonijiet huma in konformità mal-liġi Komunitarja.

3. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni disposizzjonijiet nazzjonali dwar htiġiet ta' informazzjoni minn qabel taht il-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu meta dawn il-htiġiet huma addizzjonali għal dawk elenkati fl-Artikolu 3(1). Il-Kummissjoni għandhom jieħdu kont tad-disposizzjonijiet nazzjonali kkomunikati meta jfasslu r-rapport imsemmi fl-Artikolu 20(2).

4. Il-Kummissjoni għandha, bl-iskop li tikkrea livell għoli ta' trasparenza bil-mezzi kollha approprijati, tassigura li informazzjoni, dwar id-disposizzjonijiet nazzjonali kkomunikati lilha, tkun disponibbli lill-konsumaturi u lill-fornituri kollha.

Artikolu 5

Komunikazzjoni tat-termini u l-kondizzjonijiet kuntrattwali u ta' l-informazzjoni minn qabel.

1. Il-fornitur għandu jikkomunika lill-konsumatur it-termini u l-kondizzjonijiet kuntrattwali kollha u l-informazzjoni msemmija fl-Artikolu 3(1) u fl-Artikolu 4 bil-miktub u fuq kull medja oħra li sservi disponibbli u aċċessibbli għall-konsumatur fi żmien tajjeb qabel ma l-konsumatur ikun marbut bi kwalunkwe kuntratt ta' distanza jew offerta.

⁽¹⁾ ĠU L 135, tal-31.5.1994, p. 5.

⁽²⁾ ĠU L 84, tas-26.3.1997, p. 22.

2. Il-fornitur għandu jissodisfa l-obbligu tiegħu taht il-paragrafu 1 immedjatament wara l-konklużjoni tal-kuntratt, jekk il-kuntratt ikun ġie konkluż fuq it-talba tal-konsumatur bl-użu ta' mezz ta' komunikazzjoni b'distanza li ma tippermettix li jiġu pprovduti termini u kondizzjonijiet kontrattwali u l-informazzjoni in konformità mal-paragrafu 1.

3. Fi kwalunkwe hin tul ir-relazzjoni kuntrattwali il-konsumatur huwa intitolat, fuq it-talba tiegħu, jirċievi t-termini u l-kondizzjonijiet kuntrattwali bil-miktub. Barra minn hekk, il-konsumatur huwa intitolat ibiddel il-mezz ta' komunikazzjoni b'distanza wżat, sakemm dan ma jkunx inkompatibbli mal-kuntratt konkluż jew man-natura tas-servizz finanzjarju.

Artikolu 6

Id-dritt ta' rtirar.

1. L-Istati Membri għandhom jassiguraw li l-konsumatur ikollu perjodu ta' 14-il jum skond il-kalendarju biex jirtira mill-kuntratt mingħajr penalità u mingħajr ma jagħti raġuni. Madanakollu, dan il-perjodu għandu jiġi estiż għal 30 jum skond il-kalendarju f'kuntratti ta' distanzi li jirrelataw għal assigurazzjoni tal-hajja koperti bid-Direttiva 90/619/KEE u operazzjonijiet personali ta' pensjoni.

Il-perjodu għall-irtirar għandu jibda:

- jew mill-jum tal-konklużjoni tal-kuntratt b'distanza, hliet fir-rigward ta' l-imsemmija assigurazzjoni tal-hajja, meta l-limiu ta' żmien jibda minn meta l-konsumatur hu infurmat li l-kuntratt b'distanza ġie konkluż, jew
- mill-jum li fih il-konsumatur jirċievi t-termini u l-kondizzjonijiet kontrattwali u l-informazzjoni skond l-Artikolu 5(1) jew (2), jekk dan hu iktar tard mid-data msemmija fl-ewwel inċiż.

L-Istati Membri, barra mid-dritt ta' rtirar, jistgħu jipprovdu li l-applikabilità ta' kuntratti li jirrelataw għal servizzi ta' investiment tiġi sospiża għall-istess perjodu previst f'dan il-paragrafu.

2. Id-dritt ta' rtirar m' għandux japplika għal:

- (a) servizzi finanzjarji li l-prezz tagħhom jiddependi fuq movimenti fis-suq finanzjarju barra l-kontroll tal-fornituri, li jistgħu isehhu tul il-perjodu ta' rtirar, bhal servizzi relatati għal:
  - kambju,
  - strumenti tas-suq tal-flus,
  - titoli trasferibbli,
  - unitajiet f'intrapriži ta' investiment kollettiv,
  - kuntratti ta' futuri finanzjarji, inklużi strumenti ekwivalenti riżoluti bil-kontanti,
  - ftehim bil-quddiem b'rati ta' imgħax (FRAs),

- skambji ta' rata ta' imgħax, munita u ekwità,
- għażliet għall-akwizizzjoni jew id-disponiment ta' kwalunkwe strumenti msemmija f'dan il-punt inklużi strumenti ekwivalenti riżoluti bil-kontanti. Din il-kategorija tinkludi b'mod partikolari għażliet dwar munita u rati ta' imgħax;

- (b) poloz ta' l-assigurazzjoni ta' l-ivvjaġġar u tal-bagalji jew poloz ta' l-assigurazzjoni simili għal żmien qasir ta' inqas minn xahar;
- (ċ) kuntratti li t-twertieq tagħhom ġie kompletat bis-shih miż-żewġ partijiet fuq it-talba espressa tal-konsumatur qabel ma l-konsumatur jeżerċita d-dritt tiegħu ta' rtirar.

3. L-Istati Membri jistgħu jiprovdu li d-dritt ta' rtirar m' għandux japplika għal:

- (a) kwalunkwe kreditu maħsub primarjament għall-iskop ta' akwizizzjoni jew żamma ta' drittijiet ta' proprjetà fl-art jew f'bini eżistenti jew ipproġettat, jew għall-iskop ta' rinovazzjoni jew titjib ta' bini, jew
- (b) kull kreditu assigurat jew b'ipoteka fuq proprjetà immobbli jew bi dritt relatat għal proprjetà immobbli, jew
- (ċ) dikjarazzjonijiet minn konsumaturi li jużaw servizzi ta' uffiċjal, sakemm dak l-uffiċjal jikkonfirma li l-konsumatur huwa garantit id-drittijiet taht l-Artikolu 5(1).

Dan il-paragrafu għandu jkun mingħajr preġudizzju għad-dritt ta' hin ta' riflessjoni għall-benefiċċju tal-konsumaturi li huma residenti f'dawk l-Istati Membri fejn jeżisti, fil-hin ta' -adozzjoni ta' din id-Direttiva.

4. L-Istati Membri li jagħmlu użu mill-possibiltà stabbilita fil-paragrafu 3 għandhom jikkomunikawha lill-Kummissjoni.

5. Il-Kummissjoni għandha tagħmel disponibbli l-informazzjoni kkomunikata mill-istati Membri lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill u għandha tassigura li din hija wkoll disponibbli lil konsumaturi u fornituri li jitolbuha.

6. Jekk il-konsumatur jeżerċita d-dritt tiegħu ta' irtirar għandu, qabel l-iskadenza tad-data perentorja rilevanti, jinnotifika l-istruzzjonijiet prattiċi li ġejjin mogħtija lilu skond l-Artikolu 3(1)(3)(d) b'mezzi li jistgħu jiġu ppruvati skond il-liġi nazzjonali. Iż-żmien perentorju għandu jitqies li ġie osservat jekk in-notifika, jekk hi bil-miktub jew fuq medja oħra li sservi disponibbli u aċċessibbli għar-riċipient, tintbagħat qabel ma jiskadi ż-żmien perentorju.

7. Dan l-Artikolu ma japplikax għal arranġamenti ta' kreditu kancellati taht il-kondizzjonijiet ta' l-Artikolu 6(4) tad-Direttiva 97/7/KE jew l-Artikolu 7 tad-Direttiva 94/47/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ottubru 1994 dwar il-protezzjoni ta' xerreġja fir-rigward ta' ċerti aspetti ta' kuntratti li jirrelataw għax-xiri tad-dritt li jintuzaw proprjetajiet immobbli fuq bażi ta' *timeshare* ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ ĠU L 280, tad-29.10.1994, p. 83.

Jekk jiġi anness ma' kuntratt ta' distanza ta' servizz finanzjarju partikolari kuntratt ieħor ta' distanza li jikkonċerna servizzi provdut mill-fornitur jew minn parti terza abbażi ta' ftehim bejn il-parti terza u l-fornitur, dan il-kuntratt ta' distanza addizzjonali għandu jiġi kkanċellat, mingħajr ebda penalità jekk il-konsumatur jeżerċita d-dritt tiegħu ta' rtirar kif previst fl-Artikolu 6(1).

8. Id-disposizzjonijiet ta' dan l-Artikolu huma mingħajr preġudizzju għal-liġijiet u r-regolamenti ta' l-Istati Membri li jirregolaw il-kanċellazzjoni jew it-terminazzjoni jew non-applikabilità ta' kuntratt ta' distanza jew id-dritt ta' konsumatur li jissodisfa l-obbligi kuntrattwali tiegħu qabel iż-żmien iffissat fil-kuntratt ta' distanza. Dan japplika irrispettivament mill-kondizzjonijiet għal u l-effetti legali ta' l-egħluq tal-kuntratt.

Artikolu 7

Il-Hlas tas-servizz approvdut qabel l-irtirar

1. Meta l-konsumatur jeżerċita d-dritt tiegħu ta' rtirar taht l-Artikolu 6(1) jista' biss ikun meħtieġ ihallas, mingħajr dewmien mhux dovut, għas-servizz attwalment provdut mill-fornitur skond il-kuntratt. It-twertieq tal-kuntratt jista' biss jibda wara li l-konsumatur iku ta l-approvazzjoni tiegħu. L-ammont pagabbli m' għandux:

— jeċċedi ammont li hu proporzjonali għas-servizz diġà provdut b'paragun tal-kopertura shiħa tal-kuntratt,

— fi kwalunkwe każ li jista' jinftehem bhala penalità.

2. L-Istati Membri jistgħu jipprovdu li l-konsumatur ma jistax ikun meħtieġ ihallas kwalunkwe ammont meta jirtira minn kuntratt ta' assigurazzjoni.

3. Il-fornitur ma jistax jeħtieġ lill-konsumatur ihallas kwalunkwe ammont abbażi tal-paragrafu 1 sakemm am jistax jipprova li l-konsumatur kien infurmat kif dovut bl-ammont pagabbli, in konformità ma' l-Artikolu 3(1)(3)(a). Madanakollu, f'ebda każ ma jista' jeħtieġ dan il-hlas jekk ikun beda t-twertieq tal-kuntratt qabel l-iskadenza tal-perjodu ta' rtirar previst fl-Artikolu 6(1) mingħajr it-talba minn qabel tal-konsumatur.

4. Il-fornitur għandu, mingħajr dewmien mhux dovut u sa mhux iktar minn 30 jum skond il-kalendarju, jirritorna lill-konsumatur kull somma li jkun irċieva mingħandu skond il-kuntratt ta' distanza, hlief għall-ammont imsemmi fil-paragrafu 1. Dan il-perjodu għandu jibda mill-jum li fih il-fornitur jirċievi n-notifika ta' l-irtirar.

5. Il-konsumatur għandu jirritorna lill-fornitur kwalunkwe somma u/jew proprjetà li jkun irċieva mill-fornitur mingħajr dewmien mhux dovut u sa mhux iktar tard minn 30 jum skond il-kalendarju. Dan il-perjodu għandu jibda mill-jum li fih il-konsumatur jibgħat in-notifika ta' l-irtirar.

Artikolu 8

Hlas bil-karta

L-Istati Membri għandhom jassiguraw li jeżistu mezzi approprjati sabieħ jippermettu lil konsumatur:

— jitlob kanċellazzjoni ta' hlas meta jkun sar użu frawdolenti mill-karta tal-hlas tiegħu in konnessjoni ma' kuntratti ta' distanza,

— fil-każ ta' dan l-użu frawdolenti, li jerga' jiġi akkreditat bis-somma mhallsa jew ikunu ritornati.

Artikolu 9

Servizzi mhux mitluba

Mingħajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet ta' l-Istati Membri dwar it-tiġdid taċitu ta' kuntratti ta' distanza, meta dawn ir-regoli jippermettu tiġdid taċitu, Stati Membri għandhom jiehdu miżuri neċessarji sabieħ:

— jipprojbixxu l-fornitura ta' servizzi finanzjarji lil konsumatur mingħajr talba minn qabel fuq il-parti tiegħu, meta din il-fornitura tinkludi talba għal hlas immedjat jew diferit,

— jeżenta l-konsumatur minn kull obbligu fil-każ ta' fornituri mhux mitluba, u l-assenza ta' twegiba ma tikkostitwix kunsens.

Artikolu 10

Komunikazzjonijiet mhux mitluba

1. L-użu minn fornitur tat-teknici ta' komunikazzjoni ta' distanza li ġejjin għandu jeħtieġ il-kunsens minn qabel tal-konsumatur:

(a) sistemi awtomatiċi ta' sejha mingħajr intervenzjoni umana (makkinarij awtomatiċi li jsejhu);

(b) magni tal-fax.

2. L-Istati Membri għandhom jassiguraw li mezzi ta' komunikazzjoni ta' distanza barra dawk imsemmija fil-paragrafu 1, meta jippermettu komunikazzjonijiet individwali:

(a) m' għandhomx ikunu awtorizzati sakemm il-kunsens tal-konsumaturi kkonċernati ma jkunx ġie ottenut, jew

(b) jistgħu biss jintużaw jekk il-konsumatur ma jkunx esprima l-oġġezzjoni manifesta tiegħu.

3. Il-miżuri msemmeja fil-paragrafi 1 u 2 m' għandhomx jinvolvu spejjeż għal konsumaturi.

Artikolu 11

Sanzjonijiet

L-Istati Membri għandhom jipprovdu għal sanzjonijiet approprjati fil-każ ta' nuqqas ta' fornitur li jikkonforma ma' disposizzjonijiet nazzjonali adottati skond din id-Direttiva.

Jistgħu jipprovdu għal dan l-iskop b'mod partikolari li l-konsumatur jista' jikkancelli l-kuntratt fi kwalunkwe hin, b'xejn u mingħajr penalità.

Dawn is-sanzjonijiet għandhom ikunu effettivi, proporzjonali u dissważivi.

Artikolu 12

In-natura imperattiva tad-disposizzjonijiet ta' din id-Direttiva

1. Il-Konsumaturi ma jistgħux iwarrbu d-drittijiet konferiti lilhom b'din id-Direttiva.

2. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa sabiex jassiguraw li l-konsumatur ma jtilfex il-protezzjoni mogħtija b'din id-Direttiva permezz ta' l-għażla tal-liġi ta' pajjiż mhux membru bhala l-liġi applikabbli għall-kuntratt, jekk dan il-kuntratt ikollu rabta mill-qrib mat-territorju ta' Stat membru wieħed jew iktar

Artikolu 13

Rimedji ġudizzjarji u amministrattivi

1. L-Istati Membri għandhom jassiguraw li jeżistu mezzi adegwati u effettivi sabiex jassiguraw konformità ma' din id-Direttiva fl-interessi ta' konsumaturi.

2. Il-mezzi msemmija fil-paragrafu 1 għandhom jinkludu disposizzjonijiet li permezz tagħhom korp wieħed jew iktar milli ġejjin, kif determinat bil-liġi nazzjonali, jistgħu jieħdu azzjoni skond il-liġi nazzjonali quddiem il-qrati jew il-korpi amministrattivi kompetenti sabiex jiġi assigurat li d-disposizzjonijiet nazzjoanli għall-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva huma applikati:

- (a) korpi pubbliċi jew ir-rappreżentanti tagħhom;
- (b) organizzazzjonijiet tal-konsumaturi li jkollhom interess legittimu fil-protezzjoni tal-konsumaturi;
- (ċ) organizzazzjonijiet professjonali li jkollhom interess legittimu f'li jaġixxu.

3. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri neċessarji sabiex jassiguraw li operaturi u fornituri ta' mezzi ta' komunikazzjoni b'distanza iġibu fit-tmiem prattici li ġew dikjarati bhala kuntrarji għal din id-Direttiva, abbażi ta' deċiżjoni ġudizzjarja, deċiżjoni amministrattiva jew deċiżjoni mahruġa minn awtorità ta' sorveljanza notifikata lilhom, meta dawn l-operaturi jew fornituri huma f'posizzjoni li jagħmlu dan.

Artikolu 14

Rimedju barra l-qorti

1. L-Istati Membri għandhom jippromwovu l-istabbiliment jew l-iżvilupp ta' proċeduri ta' ilmenti u rimedji barra l-qorti adegwati u effettivi għar-riżoluzzjoni ta' tilwimiet ta' konsumaturi li jikkonċernaw servizzi finanzjarji provduti f'distanza.

2. L-Istati Membri għandhom, b'mod partikolari, jinkoraġġixxu lill-korpi responsabbli għal tilwimiet ta' riżoluzzjoni barra l-qorti sabiex jikkoperaw fir-riżoluzzjoni ta' tilwimiet tul il-fruntieri li jikkonċernaw servizzi finanzjarji provduti b'distanza.

Artikolu 15

Il-piż tal-prova

Mingħajr preġudizzju għal l-Artikolu 7(3), l-Istati Membri jistgħu jistipulawli l-piż tal-prova fir-rigward ta' l-obbligi tal-fornituri li jinfurmaw lill-konsumatur u l-konsens ta' konsumatur għal konklużjoni tal-kuntratt u, meta approprijat, it-twertieq tiegħu, jistgħu jitqieghdu fuq il-fornitur.

Kwalunkwe terminu jew kondizzjoni li l-piż tal-prova tar-rispett mill-fornitur ta' l-obbligi kollha jew in parti li jaqgħu fuq skond din id-Direttiva għandhom jibqgħu mal-konsumatur ikunu kondizzjoni ingusta fis-sens tad-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE tal-5 ta' April 1993 dwar kondizzjonijiet ingusti f'kuntratti tal-konsumaturi (¹).

Artikolu 16

Miżuri transitorji

Stati Membri jistgħu jimponu regoli nazzjonali li huma in konformità ma' din id-Direttiva fuq fornituri stabbiliti fi Stat Membru li għadu ma ttrasponiex din id-Direttiva u li l-liġi tiegħu ma għandha ebda obbligi li jikkorrispondu għal dawk previsti f'din id-Direttiva.

Artikolu 17

Id-Direttiva 90/619/KE

Fl-Artikolu 15(1) tad-Direttiva 90/619/KEE l-ewwel subparagrafu għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

“1. Kull Stat Membru għanu jippreskrivi li titolari ta' polza li jikkonkludi kuntratt individwali ta' assigurazzjoni tal-hajja għandu jkollu perjodu ta' 30 jum skond il-kalendarju, minn meta kien infurmat li l-kuntratt ġie konkluż, biex fih jikkonċella l-kuntratt.”

Artikolu 18

Id-Direttiva 97/7/KE

Id-Direttiva 97/7/KE hija hawnhekk emendata kif ġej:

1. l-ewwel inċiż ta' l-Artikolu 3(1) għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

“— li jirrelataw għal kwalunkwe servizz finanzjarju li għalih tapplika d-Direttiva 202/65/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Settembru 2002 li tikkonċerna t-tqeghid fis-suq b'distanza ta' servizzi finanzjarji tal-konsumatur u li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 90/619/KEE u d-Direttivi 97/7/KE u 98/27/KE (²),

(¹) ĠU L 271, tad-9.10.2002, p. 16.”;

2. L-Anness II għandu jithassar.

(²) ĠU L 95, tal-21.4.1993, p. 29.

Artikolu 19

Id-Direttiva 98/27/KE

Il-punt li ġej għandu jiżdied ma' l-Anness tad-Direttiva 98/27/KE:

"11. Id-Direttiva 2002/65/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Settembru 2002 li tikkonċerna t-tqeghid fis-suq b'distanza ta' servizzi finanzjarji tal-konsumatur u li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 90/619/KEE u d-Direttivi 97/7/KE u 98/27/KE (*).

(*) ĠU L 271, tad-9.10.2002, p. 16."

Artikolu 20

Revizzjoni

1. Wara l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva, il-Kummissjoni għandha teżamina l-funzjonament tas-suq intern f'servizzi finanzjarji fir-rigward tat-tqeghid fis-suq ta' dawk is-servizzi. Għandha tfittex li tanalizza u tiddettalja d-diffikultajiet li huma, jew jistgħu jiġu ffaċċjati minn kemm konsumaturi u fornituri, b'mod partikolari li joriginaw minn differenzi bejn disposizzjonijiet nazzjonali li jirrigwardaw informazzjoni u d-dritt ta' rtirar.

2. Sa mhux iktar tard mid-9 ta' April 2006 il-Kummissjoni għandha tirrapporta lill-Parlament Ewropew u lil Kunsill dwar il-problemi li jiffaċċjaw kemm konsumaturi u fornituri li jixtiequ jixtru u jbiegħu servizzi finanzjarji, u għandha tissottometti, meta approprijat, proposti biex temenda u/jew tarmonizza aktar l-informazzjoni u d-dritt ta' rtirar ta' dispoizzjonijiet fil-leġislazzjoni Komunitarja li tikkonċerna servizzi u/jew dawk koperti fl-Artikolu 3.

Artikolu 21

It-Trasposizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-sehh il-liġijiet, ir-regolamenti u d-disposizzjonijiet amministrattivi neċessarji

sabiex jikkonformaw ma' din id-Direttiva sa mhux iktar tard mid-9 ta' Otubru 2004. Għandhom minnufih jinfurmaw lill-Kummissjoni bihom.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawn il-miżuri, dawn għandu jkun fihom referenza għal din id-Direttiva u għandu jkollhom magħhom din ir-referenza fl-okkażjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Il-metodi biex bihom issir din ir-referenza għandhom jiġu stabbiliti mill-Istati Membri.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-disposizzjonijiet ewlenija tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam irregolat b'din id-Direttiva fl-imkien ma' tabella li turi kif id-disposizzjonijiet ta' din id-Direttiva jikkorrispondu għad-disposizzjonijiet nazzjonali adottati.

Artikolu 22

Id-dhul fis-sehh

Dan id-Direttiva għandha tidhol fis-sehh fil-jum tal-pubblikazzjoni tagħha fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej.

Artikolu 23

Id-Destinatari

Din id-Direttiva hija ndirizzata lill-Istati Membri.

Magħmula fi Brussel, fit-23 ta' Settembru 2002.

Għall-Parlament Ewropew

Għall-Kunsill

Il-President

Il-President

P. COX

M. FISCHER BOEL